

Четири бугарска биосферна резервата одобрила је УНЕСКО

Автор(и): Растителна заштита
Дата: 23.06.2017 Брой: 6/2017

*Na 29. zasedanju Međunarodnog koordinacionog saveta (ICC) Programa „Čovek i biosfera“, održanom u Parizu od 12. do 15. juna, odobrena su četiri bugarska rezervata biosfere: „Centralni Balkan“, „Srebarna“, „Crveni zid“ i „Uzunbudžak“. Oni ispunjavaju zahteve i principe **Seviljske strategije*** i predstavljaju područja sa specifičnom florom i faunom, koja su primer uspešnog koegzistencije čoveka i prirode, očuvane životne sredine i zaštićenih kulturno-istorijskih spomenika.*

Već 40 godina, 16 bugarskih rezervata biosfere deo su evropske i svetske biološke baštine. Naša zemlja je po broju rezervata biosfere na 3. mestu u Evropi, posle Španije i Rusije, i na 6. mestu u svetu. Strogo zaštićena područja u Bugarskoj obezbeđuju uslove za naučna istraživanja, razmenu iskustava, obrazovanje i monitoring, ali se poslednjih godina koncept rezervata biosfere proširio i dodatno razvio svoje značenje u kontekstu aktuelne

ekološke situacije. Postepeno, početna funkcija rezervata kao zatvorenog sistema namenjenog isključivo očuvanju genetskih resursa i ekosistema, takođe je usmerena ka harmoničnom korišćenju prirodnih resursa. Ovaj novi razvoj rezervata biosfere uklopljen je u koncept Seviljske strategije, u skladu sa kojim su, na 29. zasedanju Međunarodnog koordinacionog saveta (ICC) Programa „Čovek i biosfera“, održanom u Parizu od 12. do 15. juna, odobrena četiri bugarska rezervata biosfere: „Centralni Balkan“, „Srebarna“, „Crveni zid“ i „Uzunbudžak“. Nominaciju četiri rezervata biosfere podržale su lokalne zajednice i nadležne državne institucije.

Rezervati biosfere

Rezervati biosfere služe kao primer primarnog stanja ekosistema, i samo u njihovom prirodnom okruženju može se kvalitativno proceniti uticaj ljudske vrste na prirodu.

Njihov status proglašava Međunarodni koordinacioni savet (ICC) Programa „Čovek i biosfera“ na zahtev odgovarajuće zemlje. Oni ostaju pod suverenitetom isključivo zemlje u kojoj se nalaze i stoga podležu specifičnom nacionalnom zakonodavstvu.

Da bi bili deo Svetske mreže, rezervati moraju ispuniti tri glavne funkcije: funkciju očuvanja – čuvanje ekosistema i genetske raznovrsnosti; funkciju razvoja – čuvanje kulturnog identiteta i prirodnih dobara; i logističku funkciju – sprovođenje obrazovanja o očuvanju, naučnih istraživanja i monitoringa.

Zoniranje rezervata biosfere je zanimljivo i podeljeno je na tri zone. Jezgro zone uključuje sva strogo zaštićena područja (rezervat) i obezbeđuje dugoročno očuvanje predela, ekosistema i voda. Sledi tampon zona, koja okružuje jezgro i ima niži stepen zaštite. Obično obuhvata određeno naselje, ali su i tu antropogene aktivnosti veoma ograničene. Prelazna zona je poslednja i u njoj se obavljaju poljoprivredne i šumarske aktivnosti; ljudsko prisustvo je uravnoteženo i strukturisano na osnovu održive zaštite životne sredine.

***Seviljska strategija** – Godine 1995. u Sevilji, Španija, započela je nova era za razvoj mreže rezervata biosfere. U novom konceptu, zaštićena područja dobijaju novi međunarodni značaj, posvećen održivom razvoju u 21. veku. Rezervati biosfere nadograđuju svoju početnu ulogu mesta gde se štite flora i fauna i pretvaraju se u modele biološke raznovrsnosti, koji obuhvataju harmoničan odnos između čoveka i prirode.